

జీవితంలో జీవితము

- గోల్డ్ ప్రూడ్ మారుతీరెవు

ఈ నవల ముద్దితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పొపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటుయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్న 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మెళ్ళు - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట ఖాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రింతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా పున్న రోజుల్లో ఈ నవల ఖాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మిద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పియ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గోప్యగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ ఎలా కలిశారో పుట్టుపరి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట ఖాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకేతాలు బోత్తిగా అలవాటు లేదు) అయిన ఖాశారు. ముందుమాట ఖాశారు గనుక విమర్శించలేదోమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తురులో సన్నానం జరిగింది. అయిన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తురు మునిసిపల్ కమిషనరు) యుంట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్యద తమ క్రైస్తికసాని పాటల్ని పీపురమెంటు పాకం అస్సందుకు అయిన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను ఆకాశంలో నడ్డతాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే ఆశ్చర్యయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బింది పదుతున్నారు.

సభ మునిసింది. రాళి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేసని. మర్మాడు మధ్యాప్చా భోజనం శర్మగారింట్లో జి కృష్ణగారూ, విడి ప్రసాదరావుగారు (ప్రభుతులు వచ్చిన గుర్తు). అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మటి తెట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నప్పుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మూతం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కేంచపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. అయిన "సిండు మనంబు నవ్వనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు, చిత్తురు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు అంద్యాభి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కోచి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి బౌద్ధార్థం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామళ్లో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూడా భోజనం" అని ఖాశారు.

తరువాత నాల్గైదు పుస్తకాలోచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యా అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. క్రూతిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రమరించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఐరసీత' వరకు - ఓ

(గత సంచిక తరువాయి)

"అదేం?

"ఈ ఆడవాళ్ళు యువాళేం చేస్తారో రేపెలా పోతారో పాతకాలం వాళ్ళం మనకు అర్థమయి ఏడిస్తేనా? యా దంతబ్యోమ్మని ఎవడో చూశాట్లు."

"చూసి...!"

అమీనా ముఖం తెల్లగా, మంచుముద్దలా కనిపిస్తోంది చీకటిమధ్య. సిగ్గుమాని కోపంతో చూస్తోంది తండ్రివేపు, ప్రపంచంలో కోపాన్ని మొదటిసారిగా ఎరువుతెచ్చుకున్నట్లు.

"వాడు చూడడంలేదు బాబూ! ఇదే చూసింది వాళ్లి. ఏం అమీ అంతేనా?"

అమీనా మాట్లాడలేదు.

"ఐళ్లి చేసుకుంటానంటుంది వాళ్లి. చదువూ, తండ్రి ఎవరూ అక్కర్లేదు మరి. సత్తువ లేకపోయింది గానీ వాళ్లి చంపివద్దను" వరద క్షణం మాట్లాడలేకపోయాడు.

ప్రపంచాన్ని నిటారుగా చూడలేక, అది పరిచే దృక్కుల్లీ జీర్ణం చేసుకోలేక సిగ్గుతో కుంచుకుపోయే అమీనా మనస్సు చేసిన తిరుగుబాటు ఫలితం యా సంఘటన కాదని అతనికి బాగా తెలుసు.

"చేసుకుంటే ఏం? తప్పా?"

తుభ్రిపడ్డాడు భాసిం, కళ్ళు పెద్దవి చేసి వరదరాజులు వేపు చూస్తున్నాడు. అమీనా అప్పటికే అక్కణ్ణుంచి పారిపోయింది.

"అదేమిటి బాబూ - ఎవరో హిందు"

నవ్వొచ్చింది, "నీ మతాలూ, నీ పట్టుదలలూ తిండిపెట్టవు భాసిం, చూస్తున్నావుగా? ప్రతిదానికి తలవౌంచి బ్రతకాలనుకుంటే జరగదు, ఎదురు తిరిగి ఊరు బయటికి నువ్వు వచ్చావు, తిరగలేక నేను అలాగే ఉండి పోయాను. కానీ ఒక్కటిమాత్రం - అమీనా మంచితనం నన్ను మోసం చేసిందంటే చెప్పలేను. అసలు నీకున్నదల్లా అది తప్పుతోవతొక్కుతున్నదనే కించకాదు. పాతతోవ పట్టక కొత్తదారి పడుతోందని. నన్ను తీర్చు చెప్పమంటే ఎవరి మనస్సు చెప్పినట్లు వాళ్ళు పోవడం మంచిదంటాను."

చీకటిని పూర్తిగా జయించలేని దీపం నిస్సుహతో చివరి నిట్టార్చులు వదులుతున్నట్లుంది.

నిశ్శబ్దం వొంచాడు భాసిం, వరద నవ్వుకున్నాడు. ఇక ఏం చెప్పినా భాసింతో లాభంలేదు. అతనిది వేడిరక్తం ఈ మాటలు చెప్పినందుకు ఇంకోర్నుయితే ప్రాణం తీసేనేవాడే

తలుపు టుకటకలాడిస్తే అమీనాను వెనకనుంచి చూసి గులాబీలాగా కనిపించేసరికి తుభ్రిపడ్డాడు - ఆ పరిష్ఠితిలో తన గులాబి వుంటే?

లేచి "వెళ్తానోయ్? ధైర్యం వుంటే బయటికి వచ్చి పెళ్ళికి పిలువ్. ధైర్యం లేదన్న ఆశ్చర్యపడను. చాలామందిలో నువ్వు ఒకడివి. పోతా"

గుమ్మం దగ్గర అమీనా చీకట్లో తనకేసి విచిత్రంగా చూస్తూ నిలబడితే నీస్తేజుడయాడు వరద.

"అలా నాతో కాస్సిపు నడుస్తావా?" అన్నాడు.

ఇంకేం మాట్లాడలేదు. అమీనా వెనక నడుస్తోంది.

తాటితోపు దగ్గర బల్లకట్టు దీపపు వెలుగులోకి వచ్చాడ "ఆడదానివి కావడం బ్రతకడానికి ఓ అనర్థత నీకు. మరోసారి ఆలోచించుకో ఏ పని చేసే ముందయినా.."

ఎంత ప్రయత్నించినా అంతకంటే సరళంగా చెప్పలేకపోయాడు.

తెలుగు సరిగా అభింకాదు అమీనాకు. ముఖ్యంగా వరదరాజులు మాటలకు ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు. వెళ్ళు అనేవరకూ నడుస్తూనే ఉంది. అన్నాడ మరి కనిపించలేదు. నవ్వుకున్నాడు వరద గోవర్ధనరావుగారింటిష్టు నడుస్తూ.

అఫీసునుండి అయితే తిన్నగ యిక్కడికి రాలేకపోయేవాడే కాని కాశి యింటికి వెళ్లిరావడం స్థిమితాన్నిచ్చింది. చీకటిలో కూడా అమీనా ముఖం తనని పుచ్చిస్తున్నట్టేపుంది.

గోవర్ధనరావుగారింటి ముంగిట్లోకి వచ్చేసరికి రవణమూర్తి గొంతు విన్నిష్టే చకితుడయాడు. ఏదో ప్రోత్సహం, ఎత్తుబడ్డి ఉంటేనే గాని కదలడు రవణ.

వరదని చూడడంతోనే "నే చెప్పానుకానూ? బ్రిటిష్ క్లాక్ లాంటివాడు వరద. కోరుకోవాయ్ నీ యిష్టం వచ్చిన ఘలహారం సిద్ధంగా వుంటుంది" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

"మితాయి"

"భేట్! నువ్వేం అడుగుతావో ధానికి బాగా తెలుసు. రెండు వీశెల మితాయి శాంక్షసు. ఏమండోయ్ ఇంటావిడగారు" కేకేశారు.

ఇంకా పొద్దుట ఉదుటు తగ్గకపోవడం చూసి నవ్వుకున్నాడు వరద.

"మిలో సగంపాటి సత్తా, ఉత్సాహం వుంటే మేమంతా బాగుపడి పోయేవాళ్లం" అన్నాడు

"రైట్, ఇప్పుడు నిన్ను నువ్వు బాగా చెప్పుకున్నావు. నీక్కావల్సింది మితాయికాదు ఉత్సాహాలి - బ్రతకడానికి తగిన పూర్యాయల్" ఆరోగ్యం మితాయి తీసుకోస్తే "అలా పశ్చం ఆపు అమ్మి - వరదకి చిన్న ఉపన్యాసంతో ఉత్సాహాన్ని అందిస్తాను" అన్నారు.

"ఇంకా పిచ్చితగ్గలేదే మీకు, మనవరాలు కాదు, మనవరాలికి కూతురు పూట్టాక ఉపన్యాసాలు యిద్దురుగాని లెండి. నువ్వు మరీ అలా చౌరవ యివ్వకూడదోయ్ యిలాంటి పిచ్చివాళ్లకి. చూశావుగా నేను లేకపోతే మితాయి తినే అవకాశం పోయేదినీకు" అంది పశ్చం ముందు ఉంచి.

తింటూ "ఎలా వుంది ఉద్యోగం?" అని రవణమూర్తిని కదిపితే బాపుందన్నట్టు తలూపి వెనక్కి చేరబడ్డాడు.

"నయం. అమ్మాయి పుట్టింది వినతకి. అబ్బాయి పుట్టాడుకాదు"

"ఎం?" అంది ఆరోగ్యం పువ్వులు సవరించుకుంటున్నదల్లా.

"పుట్టిన కుర్రవాడు కాశిపతి అంత తెలివైనవాడూ, వినత అంత అందమైన వాడూ అయితే ఘరవాలేదు. కాశిపతి అంత అందమైనవాడూ, వినత అంత తెలివయినవాడూ అయితేనే చిక్కు. ఎటోచ్చి స్ట్రీకి ఆ రెండూ అక్కరలేదు - ఉదహారణకి నువ్వు"

మాటలో దెప్పుదల తోచినా నవ్వుకుండా ఉండడలేకపోయింది ఆరోగ్యం. అంతా ఘోల్లున నవ్వేశాడు.

మితాయి సంగతిని మరిచిపోయాడు వరద.

"మితాయి తినడానికి బాధపడతావేమిటోయ్, మితాయి కావాలా, మినిష్టరు పదవికావాలా అని ఎవరన్నా నన్నడిగితే అడగరనుకో - మితాయే కావాలంటాను. సరి, ఇప్పుడు నాకు రెండూ లేవనుకో. ఏం? అంతేనా?" అని ఆరోగ్యం వంక సాభిపొయంగా చూసారు.

"మీకు తర్వాత"

"సరి, కేసు డిస్ట్రిక్టు, ఇక మా అమ్మాయికి శుభాకాంక్షలు అందజేయిండోయ్ పోస్టులో పంపుతాను" అన్నారు చుట్టుపెలిగిస్తూ.

రవణమూర్తి కుర్చీలో కదిలి లేచాడు. "ఇక వెళ్తానండి"

"శుభాకాంక్షలంటే వెళ్డడం కాదయ్య - కాస్పిపు కూచో, వెళ్లవుగానిలే"

"వెళ్లాలండి, పనివుంది."

"సరే అయితే, సుజాతకి ఏమైనా యిచ్చిపంపు" అన్నారు ఆరోగ్యంతో ఆరోగ్యం వచ్చేలోపల వరద కూడా లేచాడు నేనూ వెళ్లాలంటూ.

"ఇద్దరూ వెళ్లే నా సాయంకాలం ప్రోగ్రాం సరి - ఇక నేనూ యావిడా మిగులు. పాత్గామఫోను రికార్డులాగా నేను వాగుతూ కూచోవాలి. పదండి అల్లంత వరకూ దిగబెట్టివస్తాను" అని లేచారు.

గోవర్ధనరావుగారు వెళ్లిపోయేవరకూ నిశ్శబ్దంగా నడిచారు యిద్దరూ, సందుమలుపు తిరిగి సాయిబు దుకాణం దాటారు.

"కనిపించడం మానేశావేం అప్పట్టుంచీ?" అన్నాడు వరదరాజులు,

"వద్దామనుకుంటే ఓ పక్క పనులూ, మరోపక్క సుజీ"

"ఎలావుందిప్పుడు"

నవ్వాడు రవణ - అదిచాలు ఆ ప్రశ్నకు.

"ఈ ఊరు దరిద్రం. అన్నివిధాలా నీకు సరిపోలేదనుకుంటాను. ఇల్లు, ఊరు, అన్నీ మార్పెయ్య"

రవణ చీకట్లో వరదరాజులువేపు తలతప్పి భుజం మీద చెయ్యివేశాడు.

"అనిపిస్తుందేగాని, అన్నీ మారినా మనుష్యలం పాతేగా, నేపోయేదా యిక?" బజారు మొగిలో నిలబడి అడిగాడు.

"ఉండు నేనూ వస్తాను"

తొమ్మిదిగంటల రాత్రి యింటిలో అడుగుపెట్టి అక్కడ నీలవేణి చూసి దిమ్మిరపోయారు యిద్దరు. సుజీపక్కన కూచుని మందు కలిపి యిస్తోంది నీలవేణి. నీరసంగా తల పక్కక్రిపాల్చి పడుకునిపుంది సుజీ.

ఇద్దరీ చూసి మొదట తికమకపడినా సర్రుకుంది నీలవేణి.

"మరీ అంత ఆలస్యంగా యింటికి రావడం మంచిదికాదు, సుజాతకి మళ్ళీ ఫిట్టు వచ్చింది" అంది రవణమూర్తిని ఉధేశించి.

తుట్టిపడ్డాడు రవణ.

ఈమె యిక్కడికెలా వచ్చిందా అని ఆలోచిస్తున్నాడు వరద, ఆలోచనలకు జవాబు దౌరకకముందే పలకరించింది నీలవేణి.

"మరిచిపోయారా నన్ను?"

ముఖంలో నిర్వేదాన్ని తెల్లబోయి చూసి మాటమరిచి పోయాడు.

"అపాయాన్ని చూసి పారిపోతారు కాబోలు మొగాళ్ళు. నాకు తెలీదు, అలాగయితే రవణమూర్తిగారు పరిగెత్తి, పరిగెత్తి యాపాటికి హిమాలయాలుదాటి ఉండవలసింది"

రవణమూర్తికి యిటు దృష్టిలేదు. వచ్చి సుజాత మంచం పక్కన చతుక్కిలపడ్డాడు.

ఇస్ని మాటలు నీలవేణి ఎప్పుడు నేర్చుకుందా అని విస్తుపోయాడు వరద. ఈ తరపో ప్రవృత్తి అతనికి కొత్త. తననుంచి దూరమయిన నీలవేణి కొత్తపాతాలు నేర్చుకుంది - ఈ పరిణామపు వ్యత్పత్తిని పీతాంబరం చురుకుదనంలోనూ, అక్కడి కొత్త అనుభవాలలోనూ గుణించికొంది ఆమె బహుశా.

కళ్ళని బలహీనంగా కదిపి వరదని పలకరించింది సుజాత. ఏదో చెప్పబోతే వద్దని వారించాడు చేతితో. చర్చగంటలు నిశ్శబ్దం గుండెమీద పగిలాయి. సుజాత కాస్పిపటికి నిదపోయాక ముఖుకులుమీద తల ఆనించుకుని కూచున్న నీలవేణితో 'ధాంక్' అన్నాడు మాటలురాని రవణ.

విచిత్రంగా ఆమె అతని ముఖంలోకి చూస్తే ఏదో తప్పుచేసినట్లు చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

వెళ్తానని లేచి "మీరూ వస్తారా?" అంది నీలవేణి వరదతో, "కాస్సుపు ఉంటాను" అనబోయాడు.

"నన్నా యింటి దగ్గర వదలి వద్దురుగాని పరండి" అంది.

ఇద్దరూ బయటికి వ్స్తే చలి వంటిచుట్టు తిరిగింది.

ఆకాశం నిండుబోట్టు పెట్టుకున్నట్లన్న చందమామ, ఏదో కోరికలకు రెక్కలు కడుతున్నాడు. నీలవేణి పచురంగు చీర వెన్నెల్లో రపరెపలాడుతూ మెరుస్తోంది. వంటినిండా తప్పుకుని తప్పునట్లు అడుగులు వేస్తోంది నీలవేణి.

చాలా విషయాల్ని అడుగుతుందని ఎదురు చూస్తున్నాడతను.

చాలా విషయాలకు జవాబు యూ నడకలో దొరకదా అనుకున్నదామె.

అనుకుని యిద్దరూ మాట్లాడడం మానేశారు.

"పిలిచినా గుర్తురానంతగా మరిచిపోయారా మమ్మల్ని?"

"వినతకి కూతురు పుట్టిందని గోవర్ధనరావుగారు పిలిస్తే వెళ్తాను"

రాత్రి చల్లదనపు బిగువు తెచ్చిన ఉదుటులో నీలవేణి భుజాన్ని గుద్దుకున్నాడు వరద అడుగు తడబడి.

"పారిపోయారేం ఆనాడు?"

రెండోసారి అడిగేసరికి యిక దాటేయలేక "చెప్పేదా?" అన్నాడు.

క్షణం ఆలోచించి "చీకటిని చూసి భయపడాలని నాకెవరూ చెప్పలేదు. చివరికి నువ్వు కూడాను. నువ్వేళ్చిపోయాక పారపాటున డారి తప్పి చీకట్లోకి పోయాను. తీరా వెలుగొచ్చాక అంత వెలుగు ఒక్కసారి చూడలేక పారిపోయాను, అదీ సంగతి"

పకపకా నవ్వేసింది నీలవేణి. ఆ నువ్వు ఉధృతంలో ఏం చేస్తున్నదో తెలీకుండా జారిపడబోయి అతని భుజాన్ని ఆసరా చేసుకుంది.

"బాగా మాట్లాడతారే మీరు. రచయితగా మిమ్మల్ని గుర్తించలేకపోవడం దురద్వష్టం. మీకు మనస్సుంది కానీ మార్గంలేదు. మీ డారి యిటు" అని తోప తప్పిపోతున్న అతనికి సహాయం చేసి వెనక్కి తిరక్కుండా నడిచి వెళ్చిపోయింది యింటివేపు.

కనిపించేవరకూ చూస్తూ నిశ్శబ్దం మధ్య నిలిచిపోయాడు వరదరాజులు.

తోపతప్పిన వరదరాజులు.

రెండు శరత్తులు మారినప్పటి సాయంకాలం అపస్కారంలో సోమరిగా నడుస్తోంది చీకటివేపు. చాలాగాలుల్ని చూసేసి, వర్షాలకి భోరపిరిచి, యహవేటికీ భయపడని నిర్దక్కం, పెలుసూ చూపుతోంది గస్తేరు చెట్టు, కూడబెట్టుకున్న పువ్వుల్ని ఎవరికివ్వడానికి మనసులేక తన దగ్గరే చంపుకుంటోంది.

కోవెల ముందు బీడుని చూస్తూ కూచున్నాడు వరద. యోవనంతో ఊగే పల్పటిమొక్కలు మరీ అంత బలంలేని గాలిలో ఊగుతున్నాయి. పాడువుపాటి పచ్చికంతా యోవన సామ్రాజ్యంలాగా ఉంది.

మైదానం చివర డాలీ.

కోవెల గట్టుమీద కుచుని కాళ్ళు అడిస్తున్న ఆమెను చూసి తుళ్ళిపడ్డాడు వరదరాజులు.

అభో! రెండేళ్ళయింది ఆ రాత్రి గడిచి.

అయినా యిప్పుడు ఆ పాత జ్ఞాపకం. ఆ శరీరంలో కసీ, ఆ చేతుల బిగువు యింకా గుర్తే. యిప్పటికే ఆ అనుభవాల జ్ఞాపకం మెదడుకి రక్తాన్ని పాకిస్తంది.

నేరేడుపండు రంగు కమీజు చీకటిమధ్య డాగు కట్టినట్లు కలిసి క్రమంగా కనిపించడం మానేసింది డారీ.

సన్నగా ఏదో పాట గొఱుగుకుంటోంది.

అందం తన చౌస్త్యాన్ని డారీలో వెదుక్కుంది. ప్రపంచమంతా మారినా అమె సౌకుమార్యం చెడదు. సగం తయారీలో మిగిలిపోయిన యూ ప్రపంచపు నగ్నత్యాన్ని తిరుగుబాటుతో దర్శంతో చూసే ఏదో అవ్యక్తపు మాధుర్యం చీకటిలో చీలికలాగా మిగిలిందనిపించింది. దీపం పుచ్చుకుని ఆ ముఖానికి దగ్గరగా, యింకా దగ్గరగా వెదికితే పోగాట్లుకున్న వస్తువు దొరుకుతుందేమో.

చల్లటి నీటి తుంపర నుదుటిమీద రాల్చింది చెట్లు. తుళ్ళపడి వోళ్ళంతా జలదరిస్తే కుంచుకుపోయాడు వరద.

మళ్ళీ అప్పటి రాత్రి జ్ఞాపకం.

గాజపలకమీద పడిన మంచు బిందువులాగా జారిపోయింది కల. అది కల మాత్రం - యింకేదీకాదు. కాకపొతే అంతటి స్థూగ్ కోమలత్వం, అంతటి పిచ్చి మాధుర్యం అంత అమాయకపు అందం ఈ జీవితానికి సాధ్యమా అని మాటిమాటికీ అనిపించసాగింది వరదకి. ఆ జ్ఞాపకాల మాధుర్యంలో అతనికి స్పృహ తప్పింది.

"నిద్రపోతున్నావేం అన్నయ్యా" అని గులాబి లేపితే బెదిరి లేచాడు.

పద్మనాభస్వామి ఆలయంలో దీపాలు వెలిగించారు. పచ్చిక చీకటి వెలుగుల మధ్య గాజపలకలా మెరుస్తోంది. డారీ కూర్చున్నప్పటి గోడ పాతజ్ఞాపకాన్ని తల్పుకుని దిగాలు పడినట్లుంది.

కల కరిగిపోయింది.

వరదరాజులు మాట్లాడకపోయేసరికి నవ్వుకుంది గులాబి. చీకట్లోనూ కనిపించేట్లుగా తీర్పిదిద్దిన గుండ్రడటిబోట్లూ, మెడకు గంధపు చారలూ, చేతిలో పత్రుణి చూసి "ఎక్కడికెళ్ళావు?" అన్నాడు.

"చేప్పిదా! ఉండు వస్తాను" తొందరగా వెళ్ళి తలుపులు తీసి పత్రు యింట్లో పడేసి మల్లెచెండు ఎగరేస్తా వచ్చి గట్టుమీద కూచుంది.

"వినత వచ్చిందన్నయ్యా" అని గులాబి ఉన్నట్లుండి చెపితే దిగ్భుమతో అటు తిరిగాడూ వరద.

అతని అదురుపాటు చూసి నవ్వింది - "ఉండు మరీ, నిన్న వెంటనే గోవర్ధనరావుగారు రమ్మని అన్నారు. నువ్వక్కడే భోజనం చెయ్యాలిట"

వరదెంతకీ మాట్లాడకపోవడం చూసి "ఎమో బాబు, నే చెప్పడం చేపేశాను, ప్రాదరాబాదులో యింతమంచి పువ్వులుంటాయా అన్నయ్యా" లేచి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

"శివ దీక్షాపరురాలనురా" పాడుతున్నారు పక్కయింట్లో ఎవరో.

వినత ఈసరికి ఎంత పెరిగివుంటుండా అనుకున్నాడు.

మాతృత్వం అనుభవపు స్థాయిని పెంచి అవయవాల్ని విక్రతంగా మలిచివుంటుంది. నవ్వులో బరువుతేరి, కళ్ళు అలసి, మరీ నిండుగా, వికారంగా తయారయిన వినత కళ్ళల్లో కదలింది. నవ్వితే వెయ్యిపువ్వులు ఒక్కసారిగా సువాసన గుమ్మరించినప్పటి విసుగుదల కనిపిస్తోంది. తీపి ఎక్కువయినప్పటి పానీయపు వెగటుదనం ఎలా ఉంటుంది.

వెళ్ళకూడదనుకుని కళ్ళు మూసుకుని వెనక్కు చేరబడ్డాడు.

తాళాల కోసం రామ్మార్తిగారు వ్స్తే గులాబి బయటికి వచ్చింది.

ఇంకా అన్నయ్య అక్కడే కూర్చుని ఉండడం చూసి నిర్ఖాంతపోయింది లేపి "వెళ్లేదేం అన్నయ్య?" అంటే "నమ్మ ఒంటరిగా ఉండాలి, పోనీలే" అన్నాడు.

"ఇదేం కొత్తా? గోవర్ధనరావుగారు బాధపడతారు."

"ఇవాళకాదులే, బాగా అలసిపోయాను, రేపు వెళ్తాను" అంటూ ఆమె కళ్నను తప్పించుకుని లోపలికి వచ్చేశాడు.

తెలతెలవారుతూ, యింకా సగం చీకటి ఉన్నదనగానే తుంపర్లగా ఎత్తుకున్న వర్రం "యింతింతై" అన్నట్లుగా పెరిగి హోరు పెట్టింది. రుముంకారం చేస్తూ గాలి పరవళ్ను తొక్కింది. భయంతో తల ఆడించి కిందికి వంగింది గన్నేరు.

రోజంతా చెమ్మగానే ఉంది. అడపా తడపా జారే నీటిధారల్లో చెత్తంతా రోడ్డుమీదికి పాకి నీటిమీద ఊగుతోంది. ఎన్నాళ్గానో ప్రకృతిమీద మిగులుకున్న కసి తీర్చుకున్నప్పటి రొప్పుదల అనుభవిస్తున్నాయి మేఘాలు.

ఎక్కడికి పోవడానికి మనసాప్క మధ్యప్పుమే వరదరాజులు యిల్ల చేరితే అరుస్తూ ఎదురొచ్చింది గులాబి. "అడుగో అన్నయ్య వచ్చేశాడు. వినత వచ్చిందన్నయ్య నమ్మ వచ్చేస్తావని తెల్పుట తనకి."

వసారా ముందు మట్టిభాగమంతా ఎవరో కెలికినట్లు గండ్లు పడింది. ఆకులమీద నీరు చుక్కకట్టి ముత్యాల్లా మెరుస్తున్నాయి.

"ఎలా తెల్పు వచ్చేస్తావని?"

"ఏమో? ఆవిడ్డే అడుగు - అబ్బో సిగ్గుపడడంకూడా తెల్సే యావిడగారికి. కనిపించిందా చెట్లుచాటునవి?"

వెనక్కి చేతులు కట్టుకుని నమ్మతూ నిలబడింది గులాబి.

తడి చీరని పిండి తల తుడుచుకుంటూ ముందుకు వచ్చింది వినత.

వరదని మొదట నిష్టోయి చూస్తూ నిలబడి అంతలో నవ్వేసింది "అంత చిక్కిపోయావేం మరీను?"

జాకెట్టుకీ, చీరెకీ మధ్య మిగిలిపోయిన తెల్లటి ముడుతలకేసి ధ్వనిగా చూస్తూండడం గమనించి సిగ్గుపడి చీర వొళ్లంతా తీపుకుంది.

"అక్కడే నిలబడిపోయావే? లోపలికిరా, పాత వినతేలే" అంది.

యాంతికంగా లోపలికి వచ్చి కూచున్నాడు.

"అబ్బ! చలిగా ఉంది బాబూ - వేడి కాఫీ యుచ్చానా, మంచి మొగుణ్ణి చూడమని సిఫార్సు చేస్తాను గులాబి, నీ యిష్టం" అంది.

గులాబి సుడులు తిరిగిపోతూ నవ్వి "లంచాలివ్యటం బాగా నేర్చినట్లున్నాడే మీ ఆయన. ఆయన డబ్బుగురించే, నుమ్మ కాఫీ గురించే అంతే తేడా. పుస్తకాల వర్కం కాదు కావలసిన ధరకట్టుకొందుకు. ఇప్పుడే వస్తానుండు" అని లోపలికి పరుగెత్తింది.

వినత యిటు తిరిగేసరికి లాలీ మార్చుకుని తువాలుతో తలతుడుచుకుంటూ అద్దంలోకి చూస్తున్న వరదరాజులు కనిపించాడు. భుజం మీంచి అద్దంలో అతని కళ్న తనని పుచ్చిస్తున్నట్లున్నాయి - ఆమె ప్రతి అవయవాన్ని విస్మయింతో వెదుకుతున్నాయి.

"కూతురేదీ?" అని గోడ పెల్లులూడదీసున్న వినతని అడిగితే "భుజం మీద వేసుకు తిరగమంటావా ఊరంతా? చూడడానికయినా వస్తావుకదా అని యింటిదగ్గరే వదిలి వచ్చాను" కళ్న తప్పించుకుని బయటికి చూస్తోంది.

వినత చాలా మారిపోయింది. అన్నివిధాలాను.

గిల్లితే నీరుకారే పాట్లకాయిలాగ మెలికలు తిరిగి, యోవనపు వంపులన్నీ పూడుకుని పూత పిందెలాగ తయారయింది వినత. బలంగా, నిండుగా ఆకారం కూడదీసుకున్న భుజాలూ, పల్పటి రక్కాన్ని గుడుకట్టిన చెక్కిత్తూ, బరువుగా బద్దకంగా కదిలే పెదవులూ,

లోతులు మాడలేక, సోమరితనాన్ని పెంచుకునే కళ్ళూ నిద్రకోసం వంగిపోయే శరీరం ఒకే కోరికగా, ఒకే ఆశగా, ఒకే మాంసపు ముద్దలా మిగిలింది వినత.

అనుభవం అందాన్ని మింగి ఏదో ఆకారాన్ని మిగిలింది.

బరువెక్కి మొనలుదేరి నిర్మాణంగా ఉంగుతున్న రొమ్ములు, మాతృత్వం మాత్రం మిగుల్చుకున్న మెత్తటి కండరాలుగా తోచాయి.

స్త్రీత్వానికి అదే పరిపూర్ణత అయితే ఆ స్త్రీత్వం ఆమెకి అతకనట్లు ఉంది.

నవ్వులో అందం మారింది, పెదాలు గుండ్రంగా తెప్పి ప్రపంచాన్ని చూసిన మనిషిలాగ యిష్టుడు నిండుగా నవ్వగలదు వినత. ఏ విషయానికయినా ప్రయత్నం అక్కర్లేని నిరుత్సహం చులకనగా చూపగలదు.

కళ్ళింకా ఆత్మతతో రెపరెపలాడుతూ ‘మాలో యింకా అందం ఉన్నది’ అని వృధాగా మూలగుతున్నట్లున్నాయి. అనుభవంతో మెత్తబడి, మందంగా అటూ ఇటూ కదలాడే యిందియాలుగా మిగిలాయి.

సుఖం కోసం అందం వదులుకుంటారా ఎవరన్నా!

ఆనాటి చిలిపి వ్యక్తికి, యానాటి మాతృత్వపు సమిష్టరూపానికి పోలికలు వెదకడానికి ప్రయత్నించాడు. ఆ ముక్కవంపు, పై పెదవి మెలిక తిరిగినప్పటి అహంకారం, లోతుపడి మెరిసే పల్పటి నుదురూ, వంపులు తిరిగి కళ్ళను తాకే శిరోజాలూ యివి తప్పిస్తే పాత వినత అనేందుకు ఆమెలో నిదర్శనాలేవి లేవు.

(కొససాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments